

ABSTRACT

30 mei 2012

Het beheer van het fonds voor schoolgebouwen van het onderwijs van de Franse Gemeenschap

Het Rekenhof heeft het beheer van het fonds voor schoolgebouwen van het onderwijs van de Franse Gemeenschap gecontroleerd.

Het fonds werd opgericht als dienst met afzonderlijk beheer en is gedecentraliseerd in zes regionale directies, die worden overkoepeld door een centraal bestuur: het is geïntegreerd in de Algemene Administratie van de Infrastructuur (administration générale de l'infrastructure - AGI) van het ministerie van de Franse Gemeenschap. Het beheer van het door de Franse Gemeenschap ingerichte onderwijs is losgekoppeld van het beheer van de schoolgebouwen en ressorteert onder de Algemene Administratie van het Onderwijs en het Wetenschappelijk Onderzoek (administration générale de l'enseignement et de la recherche scientifique – AGERS).

Personeel

Bij het analyseren van de personeelsformatie heeft het Rekenhof vastgesteld dat de betrekkingen bij het centraal bestuur van het fonds en van zijn directie boekhouding en financiën niet zijn bepaald in de reglementaire formatie.

Uit het onderzoek van de evolutie van de effectieven van de regionale directies die de opdrachten van het fonds moeten uitvoeren, blijkt dat de in 2006, in een verslag van de interne audit van het ministerie vastgestelde toestand zorgwekkend blijft. De leeftijdsspreiding vertoont in 2010 een heel opvallende piek voor de categorie van 52 tot 55 jaar. De effectieven zijn bovendien blijven verminderen en er blijven moeilijkheden bestaan bij de aanwerving van technisch personeel.

Voor het overige kan geen relevante evaluatie worden gemaakt om te zien of het personeel is afgestemd op de opdrachten van het fonds, aangezien niet objectief en nauwkeurig bepaald is hoeveel personeel er nodig is voor het beheer van de schoolgebouwen van de Franse Gemeenschap.

Administratief beheer

Het Rekenhof heeft de volgende kernaspecten van het administratief beheer onderzocht: de reorganisatie van het fonds binnen de AGI, de organisatie van de taken bij de regionale directies en de invoering van een interne controle.

Ondanks het feit dat personeelsleden afkomstig van het vroegere fonds voor schoolgebouwen van het Rijk in 1997 in de AGI werden geïntegreerd en dat het fonds als dienst met afzonderlijk beheer werd eengemaakt op budgettair, financieel en boekhoudkundig vlak, zijn de regionale directies in elk actiedomein autonoom ontwikkelde lokale werkwijzen blijven hanteren.

Gelet op hun ondersteunende rol heeft het Rekenhof steeds de aanbeveling geformuleerd de activiteiten inzake boekhouding en overheidsopdrachten van de administratieve diensten van de regionale directies te splitsen. De interne controle zou overigens worden versterkt door het uitbouwen van afzonderlijke diensten.

Er blijft overigens onvoldoende interne controle door de centrale administratie bestaan. De effectieve invoering van internecontrolestructuren die zijn ingeschreven in het operationeel plan, is weliswaar een positief punt, maar gelet op de evolutie van de effectieven van de centrale administratie tussen 2006 en 2011 is niet aangetoond dat permanent kan worden gezorgd voor een voldoende ruime en doeltreffende interne controle.

Vastgoedbeheer

In het raam van het vastgoedbeheer moet men volledig het patrimonium en de staat waarin de gebouwen verkeren, kennen om een relevante programmering van de noodzakelijke investeringen te kunnen maken. Het Rekenhof formuleert bijgevolg de aanbeveling om een formele en systematische inventaris van de staat van heel het patrimonium op te stellen en te actualiseren. Het stelt nochtans vast dat de volledige en coherente inventarisering van het patrimonium vertraging heeft opgelopen.

De tegemoetkomingen voor de schoolgebouwen van het door de Franse Gemeenschap ingericht onderwijs worden hoofdzakelijk gefinancierd door de jaarlijkse dotatie die het fonds ontvangt. Ondanks de verhogingen die werden toegerekend, inzonderheid in het raam van het project van publiek-private samenwerking, blijven de gecumuleerde middelen van de jaarlijkse dotaties ruim onvoldoende om de in de programmering 2011-2015 geplande investeringsprojecten te dekken.

De bewezen ontoereikende middelen moeten de administratie er des te meer toe aanzetten over de nodige grondslagen te beschikken voor een doeltreffend

en doelmatig vastgoedbeheer. Zo zouden er extra middelen gevonden kunnen worden door een beter beheer van de vastgoedverkoppen.

Het Rekenhof heeft eveneens de relaties tussen het vastgoedbeheer en de organisatie van het onderwijs door de AGERS onderzocht.

In het raam van de heractualisering van het administratief onderhoudsreglement, dat de verhoudingen regelt tussen de eigenaar en de schoolinrichtingen die in de infrastructuur gehuisvest zijn, dient een inventaris te worden opgesteld van de moeilijkheden die in dat vlak rijzen. Ook dienen oplossingen te worden gezocht die stroken met het algemeen belang door de overeenkomstige begrotingsaanpassingen te realiseren.

Het Rekenhof onderstreept bovendien dat gestructureerde relaties met de AGERS tot stand moeten worden gebracht om te zorgen dat alle pedagogische noden gekend zijn en dat de financiële middelen goed worden toegewezen.

De vijfjaarlijkse programmering van de investeringen, die elk jaar wordt opgesteld, geeft geen volledig overzicht van de toestand van de gebouwen. Ze vertoont leemten, voornamelijk als gevolg van een bekritiseerbare werkwijze van de regionale directies die niet-geprogrammeerde investeringsuitgaven aanrekenen als onderhoudsuitgaven.

Het eerste jaar van de programmering vermeldt de investeringsvoorstellen voor het volgende begrotingsjaar die ter goedkeuring aan de minister worden voorgelegd. Die voorstellen voor uit te voeren werken stijgen altijd ver uit boven de financiële mogelijkheden en ze worden meestal ook goedgekeurd. Hierdoor komt de machtiging van de jaarlijkse programmering er in feite op neer dat een deel van de beslissingsbevoegdheid aan de regionale directies wordt gedelegeerd. Dat deel van gedelegeerde beslissingsbevoegdheid is des te groter naarmate de programmering in het algemeen onvolledig wordt uitgevoerd.

Antwoord van de minister van Kinderwelzijn, Onderzoek, Ambtenarenzaken en Schoolgebouwen

De minister verwijst in zijn antwoord van 16 januari 2012 naar verschillende initiatieven die zijn genomen om de kwaliteit en de doeltreffendheid van de administratie van het fonds te verbeteren, inzonderheid door het harmoniseren van de werkwijzen bij de regionale directies en door het coördineren van hun werk. Er komt samenwerking met de AGERS dankzij een in het operationeel plan van het fonds ingeschreven project om gestructureerde relaties met haar vertegenwoordigers en die van de onderwijsinstellingen te organiseren.